

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

30 1994 RS
2024 RS

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji izvajanja javne službe STA

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji izvajanja javne službe STA

Številka: 320-20/2021-117

Ljubljana, 18. junija 2025

1. Uvod

V revizijskem poročilu Izvajanje javne službe STA¹, št. 320-20/2021-92 z dne 13. 12. 2024 je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) podalo mnenje, da Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada), Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje (v nadaljevanju: UKOM), Ministrstvo za kulturo (v nadaljevanju: MK), Ministrstvo za finance (v nadaljevanju: MF) in Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju: STA) pri zagotavljanju pogojev za učinkovito opravljanje javne službe STA pri zagotavljanju informacij o dogodkih v Republiki Sloveniji in po svetu v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2023 niso bili učinkoviti.

Ker vse razkrite nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče v revizijskem poročilu od MK in STA zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

MK je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložilo odzivno poročilo². V odzivnem poročilu ter v dopolnitvi odzivnega poročila, ki ju je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba dr. Asta Vrečko, ministrica za kulturo, sta predstavljena popravljalna ukrepa.

STA je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložila odzivno poročilo³. V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Mojca Prelesnik, direktorica STA, ter v dopolnitvi odzivnega poročila, ki ga je z elektronskim podpisom potrdila odgovorna oseba Mojca Prelesnik, direktorica STA, so predstavljeni popravljalni ukrepi.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivni poročili in njuni dopolnitvi ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe ter
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ [URL: <https://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/zagotavljanje-pogojev-za-ucinkovito-opravljanje-javne-sluzbe-sta/>], 22. 4. 2025.

² Odzivno poročilo št. 060-1/2022-3340-33 z dne 27. 3. 2025 in dopolnitev odzivnega poročila št. 060-1/2022-3340-37 z dne 11. 4. 2025.

³ Odzivno poročilo z dne 12. 3. 2025 (dokument nima številke) in dopolnitev odzivnega poročila z dne 17. 4. 2025 (dokument nima številke).

2. Nesmotrnosti in popravljalni ukrepi

2.1 Ministrstvo za kulturo

2.1.1 Priprava predloga sprememb Zakona o Slovenski tiskovni agenciji ali predloga drugega predpisa

2.1.1.1 Opis nesmotrnosti glede ureditve javne službe informiranja in njenega financiranja

V več točkah revizijskega poročila (v točkah 2.1.2.1, 2.1.2.3 in 2.2.3.8.b, podrobneje pa še v točkah 2.1.1, 2.1.1.1, 2.1.1.2, 2.1.1.3, 2.1.1.4, 2.1.1.5, 2.1.2.2, 2.1.4, 2.2.1, 2.2.2.5, 2.2.2.6) smo ugotovili več pomanjkljivosti obstoječe ureditve javne službe informiranja in njenega financiranja v Zakonu o Slovenski tiskovni agenciji⁴ (v nadaljevanju: ZSTAgen), pri čemer smo kot ključno izpostavili ugotovitev, da vsebina in način določitve obsega storitev javne službe informiranja⁵ v ZSTAgen kot pooblastitvenem aktu nista bila določena dovolj natančno, kot to zahtevajo evropska pravila za državne pomoči.⁶ Zaradi tega z ZSTAgen ni zagotovljeno izhodišče za pregledno, enotno in ponovljivo razmejevanje stroškov, odhodkov in prihodkov v okviru javne službe informiranja in tržne dejavnosti. Taka ureditev pa posledično ne omogoča preglednega in ponovljivega izračuna letnega zneska nadomestila, ki predstavlja državno pomoč in s katerim država financira javno službo informiranja.

⁴ Uradni list RS, št. 50/11 in 36/21.

⁵ V tem porevizijskem poročilu uporabljamo besedno zvezo "javna služba informiranja" za vse aktivnosti, povezane z vsakodnevnim ustvarjanjem, pripravljanjem, arhiviranjem, posredovanjem in objavljanjem pisnih povzetkov novic, besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju, avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih ter hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva v zvezi z navedenimi proizvodi, ki jih izvaja STA z namenom stalnega, celovitega, točnega in objektivnega zagotavljanja informacij o dogodkih v Republiki Sloveniji in po svetu za potrebe javnosti in medijev (kot je opredeljena v revizijskem poročilu).

⁶ V tem porevizijskem poročilu uporabljamo izraz "evropska pravila za državne pomoči" za predpise, ki so navedeni v drugem odstavku točke 2.1 revizijskega poročila, in sicer za: Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti (UL C št. 321E z dne 29. 12. 2006, str. 1); Pogodbo o delovanju Evropske unije (UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47); Odločbo Komisije z dne 28. novembra 2005 o uporabi člena 86/2 Pogodbe ES za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL L št. 312 z dne 29. 11. 2005, str. 67); Okvir skupnosti za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve (UL C št. 297 z dne 29. 11. 2005, str. 4); Direktivo Komisije 2006/111/ES z dne 16. novembra 2006 o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o finančni preglednosti znotraj določenih podjetij (UL L št. 318 z dne 17. 11. 2006, str. 17); Sporočilom Komisije – Okvir Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve (2011) (UL C št. 8 z dne 11. 1. 2012, str. 15); Sklep Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL L št. 7 z dne 11. 1. 2012, str. 3); v nadaljevanju: sklep komisije 2012/21/EU, Sporočilo Komisije o uporabi pravil Evropske unije o državni pomoči za nadomestilo, dodeljeno za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL C št. 8 z dne 11. 1. 2012, str. 4); Navodila za uporabo pravil Evropske unije o državni pomoči, javnih naročilih in notranjem trgu za storitve splošnega gospodarskega pomena, zlasti storitve splošnega gospodarskega pomena na področju socialne varnosti (Delovni dokument služb Komisije, v Bruslju dne 29. 4. 2013, SWD(2013) final/2).

Glede metodologije za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti je bilo v revizijskem poročilu navedeno, da sodila za razmejevanje stroškov, odhodkov in prihodkov v okviru javne službe informiranja in tržne dejavnosti v ZSTAgen niso določena, je pa nadzorni svet STA v skladu z ZSTAgen⁷ sprejel 2 interna akta, s katerima je uredil področje razmejevanja stroškov in prihodkov, in sicer:

- pred letom 2023 sta bili v veljavi četrta in peta verzija Pravil stroškovnega računovodstva in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti ter ugotavljanja ključa za določitev deleža odbitnega DDV (v nadaljevanju: pravila ločenega evidentiranja pred letom 2023);
- od januarja 2023 so bila v veljavi Pravila stroškovnega računovodstva in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti (v nadaljevanju: pravila ločenega evidentiranja 2023).

V revizijskem poročilu je še navedeno, da je bila ureditev razmejevanja javne službe in tržne dejavnosti v ZSTAgen v povezavi z nedoločno zakonsko opredelitvijo javne službe informiranja nedorečena, ureditev v pravilih ločenega evidentiranja pred letom 2023 pa je bila pomanjkljiva, saj izkustveno razmerje kot podlaga za razmejevanje nekaterih stroškov med javno službo informiranja in tržno dejavnost v pravilih ni bilo določeno, ureditev razmejevanja v pravilih ločenega evidentiranja 2023 pa ni sledila namenu določitve sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti v smislu zagotovitve finančne preglednosti pri opravljanju javne službe informiranja, kar je pomenilo, da tudi ni sledila določbam ZSTAgen, Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti⁸ (v nadaljevanju: ZPFOLERD-1) in sklepa komisije 2012/21/EU.

Glede metodologije za izračun letnega zneska nadomestila je v revizijskem poročilu navedeno, da ZSTAgen ne določa, kako naj se ugotovijo stroški javne službe, niti ne določa natančne metodologije za izračun letnega zneska nadomestila. To pomeni, da ne sledi evropskim pravilom za državne pomoči oziroma sklepu komisije 2012/21/EU, ki določa, da mora akt o pooblastitvi vsebovati opis mehanizma in meril za izračun nadomestila.

Glede načrtovanja vsebine in okvirnega obsega javne službe informiranja ter potrebnih proračunskih sredstev za njeno opravljanje ter glede določitve obveznih elementov strateških in izvedbenih dokumentov načrtovanja javne službe informiranja (vsaj določitev načina opredelitve načrtovane vsebine in obsega izvajanja javne službe informiranja) je v revizijskem poročilu navedeno, da postopek načrtovanja ni bil pregledno urejen, posledično pa zato ni bilo jasno, katere elemente naj vsebujejo strateški in izvedbeni dokumenti, kako naj se izračuna načrtovani letni znesek nadomestila ter kateri pogoji, merila in kriteriji morajo biti izpolnjeni, da nadzorni svet STA potrdi ustreznost načrtovanega zneska nadomestila v letnem poslovnem načrtu. Posledično je načrtovanje letnega nadomestila temeljilo na znesku razpoložljivih proračunskih sredstev in ne na načrtovanem obsegu storitev javne službe informiranja.

Glede pristojnosti deležnikov pri načrtovanju, izvajanju, financiranju in nadzoru nad izvajanjem javne službe informiranja je v revizijskem poročilu navedeno, da z ZSTAgen ali drugim aktom ni bilo določeno, kako naj STA načrtuje vsebino in obseg financiranja javne službe oziroma na kakšen način nadzorni svet STA pri sprejemanju letnega poslovnega načrta potrdi načrtovani letni znesek

⁷ Tretji odstavek 6. člena ZSTAgen.

⁸ Uradni list RS, št. 33/11.

nadomestila, niso bile določene naloge financerja javne službe informiranja ter ni bilo določeno, kateri deležnik naj upravlja dodeljevanje sredstev za opravljanje javne službe informiranja ter kateri deležnik naj na strani predstavnika ustanovitelja STA podpisuje letne pogodbe o javni službi STA, nista bila natančno določena postopek in deležnik, ki naj izvaja nadzor nad objektivnostjo sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti, in nista bila ustrezno določena postopek in deležnik, ki naj izvaja nadzor nad prekomernostjo nadomestila.

V zvezi z določitvijo pogojev, meril in kriterijev, na podlagi katerih nadzorni svet STA presodi in potrdi ustreznost predloga letnega poslovnega načrta za izvajanje javne službe informiranja, je v revizijskem poročilu navedeno, da v ZSTAgen oziroma na njegovi podlagi sprejetih podzakonskih aktih ni določeno, katere pogoje, merila in kriterije naj upošteva nadzorni svet STA pri presoji ustreznosti določitve zneska nadomestila v letnem poslovnem načrtu še pred njegovim sprejemom. Posledično je nadzorni svet STA potrjeval in sprejemal pomanjkljive letne poslovne načrte, v katerih znesek nadomestila ni bil utemeljen s pregledno izkazanim okvirnim obsegom storitev in načrtovanimi stroški storitev javne službe informiranja.

Glede nadzora nad ustreznostjo sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti ter določitve pristojnih deležnikov, ki naj ga izvajajo pri presoji objektivnosti sodil, je v revizijskem poročilu navedeno, da ZSTAgen ne določa dovolj natančno, ali, kdo ter kako naj bi izvajal revizijo oziroma nadzor nad ustreznostjo (objektivnostjo) sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti, ki jih sicer v skladu z ZSTAgen predlaga direktor STA in sprejme nadzorni svet STA. Tako ni bilo jasno, ali naj bi objektivnost sodil presojali revizorji ali kak drug zunanji deležnik ter kako pogosto. V praksi ni bilo poskrbljeno za izvedbo takih revizij, ki bi podale mnenje o objektivni upravičenosti sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti, in s tem za potrditev primerne nadomestila in njegove primernosti.

V zvezi z opredelitvijo namena donacij in subvencij, ki jih lahko različni deležniki namenijo STA za opravljanje javne službe informiranja, v smislu določitve načina upoštevanja prihodkov iz naslova donacij pri izračunu letnega nadomestila, je v revizijskem poročilu navedeno, da prihodki iz donacij in subvencij niso bili ustrezno urejeni, saj ZSTAgen za donacije in subvencije ne opredeli namena uporabe, medtem ko je STA v internih aktih določila, da se sredstva iz donatorstva štejejo kot prihodki iz opravljanja tržne dejavnosti. V praksi zaradi odsotnosti ustrezno ločenih računovodskih evidenc ni bilo mogoče ugotoviti, ali (če sploh) in v kakšnem deležu so bila sredstva donacij porabljena za javno službo ter kako je to vplivalo na izračun letnega nadomestila.

MK je moralo izkazati, da je pripravilo predlog sprememb Zakona o Slovenski tiskovni agenciji (v nadaljevanju: predlog sprememb ZSTAgen) oziroma predlog drugega predpisa, ki vsebuje natančno opredeljene cilje in namen predpisa ter presojo posledic predpisa, hkrati pa vsebuje natančno opredeljeno javno službo informiranja in njeno financiranje, kot to zahtevajo evropska pravila za državne pomoči, pri čemer naj predlog predpisa vsebuje:

- metodologijo za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti;
- metodologijo za izračun letnega zneska nadomestila, ki ga prejme STA za opravljanje javne službe informiranja in je ključni element za načrtovanje potrebnih proračunskih sredstev;
- postopek načrtovanja vsebine in okvirnega obsega javne službe informiranja ter potrebnih proračunskih sredstev za njeno opravljanje;

- obvezne elemente strateških dokumentov načrtovanja javne službe informiranja (kot na primer vsebinske zasnove) in izvedbenih dokumentov (kot na primer letnih poslovnih načrtov), in sicer vsaj način opredelitve načrtovane vsebine in obsega izvajanja javne službe informiranja;
- natančno določitev pristojnosti deležnikov pri načrtovanju, izvajanju, financiranju in nadzoru nad izvajanjem javne službe informiranja, in sicer vsaj pristojnosti izvajalca in financerja javne službe informiranja ter upravljavca morebitne državne pomoči;
- pogoje, merila in kriterije, na podlagi katerih nadzorni svet STA presodi in potrdi ustreznost predloga letnega poslovnega načrta za izvajanje javne službe informiranja;
- postopek nadzora nad ustreznostjo sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti in določitev pristojnih deležnikov, ki naj ga izvajajo pri presoji objektivnosti sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti;
- opredelitev namena donacij in subvencij, ki jih lahko različni deležniki namenijo STA za opravljanje javne službe informiranja, v smislu določitve načina upoštevanja prihodkov iz naslova donacij pri izračunu letnega nadomestila.

2.1.1.2 Izkazani popravljalni ukrep glede ureditve javne službe informiranja in njenega financiranja

Iz odzivnega poročila izhaja, da je MK avgusta 2024 pripravilo in v medresorsko usklajevanje posredovalo osnutek predloga sprememb ZSTAgen⁹ (v nadaljevanju: predlog ZSTAgen 2024), marca 2025 pa je pripravilo in v ponovno medresorsko usklajevanje posredovalo osnutek predloga sprememb ZSTAgen¹⁰ (v nadaljevanju: predlog ZSTAgen 2025).

Iz odzivnega poročila izhaja, da je MK pripravilo tudi delovno gradivo Uredbe o upravičenih stroških, postopku načrtovanja obsega gospodarske javne službe, sklepanja pogodbe in izplačevanja nadomestila¹¹ (v nadaljevanju: predlog uredbe).

MK je v odzivnem poročilu navedlo, da je glavni cilj predloga ZSTAgen 2025 zagotovitev sistemske ureditve javne službe informiranja na način gospodarske javne službe, ki sledi evropskim pravilom za državne pomoči in ki omogoča učinkovito upravljanje gospodarske javne službe informiranja za potrebe medijev in javnosti. Predlog ZSTAgen 2025 upošteva tudi specifičnost javne službe informiranja, za katero je bistvena neodvisnost, verodostojnost, objektivnost in nediskriminatornost pri informiranju ali posredovanju informacij. Gre za zakon, ki na način *sui generis* ureja javno službo informiranja, ob upoštevanju evropskih pravil za urejanje državnih pomoči kot tudi evropskih norm glede neodvisnosti javnih medijskih storitev. V predlogu ZSTAgen 2025 je podana ocena finančnih posledic zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva, in sicer je za leto 2025 v proračunu zagotovljeno 2.478.000 EUR, za leto 2026 pa 2.533.000 EUR.

⁹ EVA 2024-3340-0039 (IPP 0070-6/2024, Ljubljana 27. 8. 2024).

¹⁰ EVA 2024-3340-0039 (IPP 0070-6/2024, Ljubljana 27. 3. 2025).

¹¹ Dokument nima številke niti datuma.

Glede zahteve za natančno opredelitev javne službe informiranja in njenega financiranja je MK v odzivnem poročilu oziroma v predlogu ZSTAgen 2025¹² in predlogu uredbe¹³ opredelilo javno službo informiranja kot gospodarsko javno službo informiranja za potrebe medijev in javnosti, ki zajema:

- izvajanje javne medijske storitve tiskovne agencije v slovenskem in angleškem jeziku za potrebe izdajateljev medijev in drugih naročnikov;
- pripravo in objavo kratkih povzetkov agencijskih novic na spletnem mestu;
- pripravo in objavo vsebin o delovanju avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebin o delovanju romske etnične skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebin za pripadnike drugih narodnih in etničnih skupnosti v Republiki Sloveniji ter vsebin za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah oziroma za Slovence v zamejstvu in po svetu na spletnem mestu;
- arhiviranje in dolgoročno hrambo vsebin, ki nastajajo v okviru gospodarske javne službe STA.

V predlogu ZSTAgen 2025¹⁴ so posamezni izrazi, povezani z opredelitvijo gospodarske javne službe, določeni, kot sledi:

- "javna medijska storitev tiskovne agencije" pomeni storitev priprave, objave in posredovanja informacij in vsebin o pomembnih ali aktualnih dogodkih na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni;
- "agencijska novica" je novica, ki na točen, objektivni, verodostojen, ažuren in jedrnat način posreduje informacije ali vsebine o pomembnih in dogodkih in ne presega 3.000 znakov;
- "kratek povzetek agencijske novice" obsega naslov in vodilni odstavek agencijske novice s ključnimi osnovnimi informacijami o pomembnih ali aktualnih dogodkih, ki vključuje vse bistvene elemente sporočilnosti;
- "vsebina" pomeni katerokoli vrsto medijske vsebine v tekstovni, zvočni, slikovni ali avdiovizualni obliki, ki jo zagotavlja STA;
- "medij« ima pomen, kot ga določa zakon, ki ureja medije;
- "dogodki" iz 1. do 3. točke 3. člena predloga ZSTAgen 2025 so dogodki, ki na podlagi neodvisne uredniške presoje in profesionalnih novinarskih standardov ustrezajo interesu javnosti in so pomembni za obveščenost in potrebe medijev ter posledično javnosti.

Glede zahteve za oblikovanje metodologije za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti je MK v odzivnem poročilu izkazalo, da je v ZSTAgen 2025 poleg gospodarske javne službe opredelilo tržno dejavnost, in sicer na način, da ta vsebuje:

- trženje oglaševalskega prostora;
- izvajanje komercialnih naročil za storitve s področja dela STA;

¹² Prvi odstavek 5. člena predloga ZSTAgen 2025.

¹³ Prvi odstavek 2. člena predloga uredbe.

¹⁴ 3. člen predloga ZSTAgen 2025.

- izvajanje razvojno-raziskovalnih projektov na podlagi javnih razpisov in pozivov;
- organizacija javnih dogodkov, posvetovanj in okroglih miz;
- založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu.

V predlogu ZSTAgen 2025¹⁵ je v zvezi z razmejevanjem javne službe in tržne dejavnosti med drugim določeno, da direktor oziroma direktorica STA pripravi in nadzorni svet STA sprejme pravila ločenega evidentiranja in sodila za razporejanje splošnih stroškov, na podlagi katerih se izračunajo neto stroški po posameznih organizacijskih enotah in uredništvih, ki izvajajo gospodarsko javno službo.

Glede zahteve za oblikovanje metodologije za izračun letnega nadomestila za opravljanje javne službe informiranja je MK v predlogu ZSTAgen 2025¹⁶ določilo, da je STA upravičena do letnega nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe, če prihodki od plačil za izvajanje javne medijske storitve v posameznem letu ne pokrivajo stroškov izvajanja gospodarske javne službe, ter da se nadomestilo dodeli v skladu s sklepom komisije 2012/21/EU. V predlogu ZSTAgen 2025¹⁷ je še določeno, da višina nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe ne sme preseči zneska, potrebnega za kritje finančnega neto učinka na stroške in prihodke, nastale zaradi izpolnjevanja obveznosti izvajanja gospodarske javne službe, pri čemer se upoštevajo s tem povezani prihodki, ki jih izvajalec gospodarske javne službe obdrži, in tudi primeren dobiček. Finančni neto učinek se izračuna po formuli: finančni neto učinek = A – B + C (A = vsi upravičeni stroški, nastali zaradi obveznosti izvajanja gospodarske javne službe, B = prihodki od plačil iz drugega odstavka 5. člena tega zakona, C = primeren dobiček). Predlog ZSTAgen 2025¹⁸ določa, da upravičeni stroški vključujejo neposredne stroške dela, splošne stroške delovanja, programsko-materialne stroške, stroške investicij in investicijskega vzdrževanja, pri tem upravičene stroške podrobneje uredi vlada z uredbo.

MK je upravičene stroške opredelilo v predlogu uredbe¹⁹, kot sledi:

- neposredni stroški dela: stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom pri opravljanju gospodarske javne službe, za katero STA ne prejema sredstev iz naslova naročin in tarife za izposajo in ponovno rabo arhivskega gradiva;
- splošni stroški delovanja: stroški energije, stroški vode in komunalnih storitev, stroški telefona in delovanja drugih komunikacijskih storitev, stroški potrošnega materiala, stroški administracije, stroški tekočega vzdrževanja, stroški najema nepremičnin in programov za delo zaposlenih, stroški zavarovanj v zvezi z delom pri opravljanju gospodarske javne službe, za katere STA ne prejema sredstev iz naslova naročin in tarife za izposajo in ponovno rabo arhivskega gradiva;
- programsko-materialni stroški: stroški zasnove in izvajanja posameznih programskih aktivnosti, stroški razvoja novih digitalnih rešitev, prevajalske storitve, lektoriranje, stroški

¹⁵ Prvi, drugi in tretji odstavek 7. člena predloga ZSTAgen 2025.

¹⁶ Prvi odstavek 22. člena predloga ZSTAgen 2025.

¹⁷ Drugi in tretji odstavek 22. člena predloga ZSTAgen 2025.

¹⁸ Četrty in enajsti odstavek 22. člena predloga ZSTAgen 2025.

¹⁹ 5. člen predloga uredbe.

izobraževanja in usposabljanja, stroški avtorskih nadomestil iz naslova posameznih programskih aktivnosti, stroški oglaševalskih storitev, stroški oblikovanja in izdaje promocijskih gradiv, stroški izvedbe dogodkov, namenjenih informiranju in komuniciranju v zvezi z delom pri opravljanju gospodarske javne službe, za katere STA ne prejema sredstev iz naslova naročnin in tarife za izposojno in ponovno rabo arhivskega gradiva;

- stroški investicij in investicijskega vzdrževanja: stroški nakupa opreme, če je ta nujno potrebna za izvedbo aktivnosti ter predstavlja sestavni del izvedbe aktivnosti, stroški investicij v neopredmetena sredstva, nakup nematerialnega premoženja, nakup licenčne programske opreme ali stroški izdelave programske opreme, stroški uporabe osnovnih sredstev (amortizacija).

Glede zahteve za ustrezno določitev postopka načrtovanja vsebine in okvirnega obsega javne službe informiranja ter potrebnih proračunskih sredstev za njeno opravljanje in za določitev obveznih elementov strateških in izvedbenih dokumentov načrtovanja javne službe informiranja (vsaj določitev načina opredelitve načrtovane vsebine in obsega izvajanja javne službe informiranja) je MK v predlogu ZSTAgen 2025²⁰ določilo, da nadzorni svet STA sprejema letni poslovni načrt in strateški načrt, s katerim opredeli vsebino, cilje in kazalnike za izvajanje gospodarske javne službe in tržnih dejavnosti v skladu s tem zakonom, kar je podlaga za pripravo letnega poslovnega načrta. Pri tem je v predlogu ZSTAgen 2025²¹ določeno, da postopek načrtovanja obsega gospodarske javne službe podrobneje uredi vlada z uredbo. MK je v predlogu uredbe²² določilo, da STA načrtuje obseg gospodarske javne službe glede na realizacijo posameznih dejavnosti na podlagi analize povprečja izvedenih dejavnosti, navedenih v drugem odstavku tega člena v obdobju 3 let do začetka priprave predloga programa dela in finančnega načrta. V predlogu uredbe je še določeno, da STA pri analizi in izračunu povprečja izvedenih dejavnosti kot merilo upošteva:

- povprečno tedensko število objavljenih agencijskih novic z vsebinskih področij, opredeljenih v strateškem načrtu;
- povprečno tedensko število kratkih povzetkov agencijskih novic z vsebinskih področij, opredeljenih v strateškem načrtu;
- število javnih medijskih storitev v slovenskem in angleškem jeziku, ki so bile načrtovane in izvedene za izdajatelje medijev in druge naročnike glede na cilje in vsebine, opredeljene v strateškem načrtu ter prikazane glede na posamezne zvrsti, obliko izdajanja (tekstovna, zvočna, slikovna ali avdiovizualna oblika) in vsebinska področja;
- število naročnikov;
- povprečno mesečno število informacij o delovanju avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, o delovanju romske etnične skupnosti v Republiki Sloveniji, o pripadnikih drugih narodnih in etničnih skupnosti v Republiki Sloveniji ter informacije o slovenskih narodnih manjšinah v sosednjih državah oziroma informacije za Slovence v zamejstvu in po svetu glede na posamezne zvrsti, obliko izdajanja (tekstovna, zvočna, slikovna ali avdiovizualna oblika) in vsebinska področja, kot so opredeljena v strateškem načrtu;

²⁰ Prvi odstavek 16. člena predloga ZSTAgen 2025.

²¹ Enajsti odstavek 22. člena predloga ZSTAgen 2025.

²² 3. člen predloga uredbe.

- število enot, nastalih pri izvedbi gospodarske javne službe, ki jih hrani in upravlja STA.

V predlogu uredbe²³ je v zvezi s postopkom načrtovanja javne službe informiranja še določeno, da ministrstvo, pristojno za medije, v rokih, določenih za pripravo proračunov Republike Slovenije, pozove STA, da predloži predlog finančnega načrta in programa dela, na podlagi prejetega predloga finančnega načrta in programa dela pa pristojni uslužbenec opravi pregled skladnosti predloga finančnega načrta in programa dela. Pri pregledu se ugotavlja:

- skladnost obsega načrtovane gospodarske javne službe glede na opredelitve v zakonskih in podzakonskih aktih;
- ustreznost uveljavljanih upravičenih stroškov glede na razmejitve tržne dejavnosti in glede na posamezne dejavnosti gospodarske javne službe;
- skladnost razmejitve upravičenih stroškov gospodarske javne službe glede na veljavna pravila ločenega evidentiranja in sodila;
- skladnost prihodkov in odhodkov glede na tržne dejavnosti in gospodarsko javno službo;
- pravilnost izračuna finančnega neto učinka.

Glede zahteve za ustrezno določitev pristojnosti deležnikov pri načrtovanju, izvajanju, financiranju in nadzoru nad izvajanjem javne službe informiranja (vsaj pristojnosti izvajalca in financerja javne službe informiranja ter upravljavca morebitne državne pomoči) je MK v predlogu ZSTAgen 2025 in predlogu uredbe določilo:

- STA je izdajatelj medija v skladu z zakonom, ki ureja medije²⁴;
- ministrstvo, pristojno za medije, je pristojno za področje delovanja STA²⁵;
- vlada, ki v imenu Republike Slovenije izvaja pravice in obveznosti ustanovitelja in družbenika STA, je dolžna zagotoviti institucionalno avtonomijo in uredniško neodvisnost STA, primerno financiranje za nemoteno izvajanje gospodarske javne službe ter kadrovske vire, tehnološki in vsebinski razvoj STA z namenom zagotavljanja pogojev za kakovostno izvajanje javne medijske storitve tiskovne agencije²⁶;
- nadzorni svet STA na predlog direktorja med drugim sprejema²⁷:
 - letni poslovni načrt;
 - strateški načrt, s katerim opredeli vsebino, cilje in kazalnike za izvajanje gospodarske javne službe in tržnih dejavnosti;
 - splošna pravila računovodstva STA;
 - pravila stroškovnega računovodstva, po katerih se vodijo ločeni računi;

²³ 7. člen predloga uredbe.

²⁴ Tretji odstavek 2. člena predloga ZSTAgen 2025.

²⁵ Drugi odstavek 4. člena predloga ZSTAgen 2025.

²⁶ Drugi in tretji odstavek 4. člena predloga ZSTAgen 2025.

²⁷ 16. člen predloga ZSTAgen 2025.

- pravila ločenega evidentiranja in sodila za razporejanje splošnih stroškov, na podlagi katerih se izračunajo neto stroški po posameznih organizacijskih enotah in uredništvih, ki izvajajo gospodarsko javno službo (v nadaljevanju: sodila za razmejevanje);
- pravila, s katerimi se določijo pogoji, merila in kriteriji, na podlagi katerih nadzorni svet presodi in potrди ustreznost predloga letnega poslovnega načrta za izvajanje gospodarske javne službe;
- stroškovnik za storitve gospodarske javne službe iz 5. člena tega zakona, ki ga posreduje v potrditev vladi;
- direktor STA mora preveriti ustreznost sodil za razporejanje splošnih stroškov in pravilnost njihove uporabe v okviru revizije letnih izkazov²⁸;
- direktor STA mora o sprejemu pravil iz tretjega odstavka 7. člena zakona in njihovih spremembah v 15 dneh od sprejema obvestiti pristojno ministrstvo²⁹;
- ministrstvo, pristojno za medije, v rokih, določenih za pripravo proračunov, pozove STA, da predloži predlog finančnega načrta in programa dela, ter na podlagi pregleda teh dveh dokumentov s strani pristojnega uslužbenca v roku 30 dni odloči o višini nadomestila, tako da izda sklep o višini nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe v tekočem proračunskem letu (če ugotovi neskladnosti ali neustreznosti pri načrtovanju obsega in financiranja gospodarske javne službe, pozove STA da jih v roku 15 dni odpravi)³⁰;
- ministrstvo, pristojno za medije, z STA sklene pogodbo o financiranju gospodarske javne službe³¹;
- ministrstvo, pristojno za medije, lahko v 30 dneh po prejemu obvestila o sprejetih ali spremenjenih pravilih iz tretjega odstavka 7. člena zakona zahteva, da nadzorni svet STA ponovno odloča o njihovi ustreznosti³².

Glede določitve pogojev, meril in kriterijev, na podlagi katerih nadzorni svet STA presodi in potrди ustreznost predloga letnega poslovnega načrta za izvajanje javne službe informiranja, je MK v predlogu ZSTAgen 2025³³ določilo, da navedene pogoje, merila in kriterije pripravi direktor STA v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti, Slovenskimi računovodskimi standardi ter predpisi za delovanje in izvajanje javnih gospodarskih služb ter jih pošlje v sprejem nadzornemu svetu STA. MK je v odzivnem poročilu izpostavilo, da je pristojnost nadzornega sveta, da sprejema letni poslovni načrt, vendar bi bilo predpisovanje konkretnih pogojev, meril in kriterijev za njegovo sprejemanje na zakonski ravni prekomeren zakonski poseg v neodvisno presojo nadzornega organa STA. Po navedbi MK je za delovanje javnega medijskega servisa ključno spoštovanje načel neodvisnosti, nepristranskosti in samostojnosti ter da ustanovitelj in njegovi organi ne smejo posegati v uredniško politiko in uredniške odločitve STA in ne smejo poskušati neposredno ali posredno vplivati nanje.

²⁸ Četrty odstavky 7. člena predloga ZSTAgen 2025.

²⁹ Sedmy odstavky 7. člena predloga ZSTAgen 2025.

³⁰ Zadnja dva odstavky 7. člena predloga uredbe.

³¹ Drugy odstavky 21. člen predloga ZSTAgen 2025.

³² Sedmy odstavky 7. člena predloga ZSTAgen 2025.

³³ Zadnja alineja tretjega odstavky 7. člena predloga ZSTAgen 2025.

Glede določitve postopka nadzora nad ustreznostjo sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti in določitve pristojnih deležnikov, ki naj ga izvajajo pri presoji objektivnosti sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti, je MK v predlogu ZSTAgen 2025³⁴ določilo, da mora direktor STA ustreznost sodil za razmejevanje preveriti v okviru revizije letnih izkazov. Direktor STA mora vsaka 4 leta in v primeru sprememb predpisov, standardov ali zaradi priporočil ali mnenj pristojnih organov opraviti pregled sodil za razmejevanje ter pripraviti predlog spremenjenih sodil in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu STA. O sprejemu sodil za razmejevanje in njihovih spremembah mora direktor v 15 dneh od sprejema obvestiti tudi pristojno ministrstvo, ki lahko zahteva, da nadzorni svet STA ponovno odloča o njihovi ustreznosti. V predlogu ZSTAgen³⁵ je še določeno, da mora biti v zvezi z delovanjem in poslovanjem STA vsako leto izvedena revizija, ki jo opravi pooblaščen revizor oziroma revizijska družba, ter da mora biti vsako leto opravljena notranja revizija poslovanja.

Glede zahteve za opredelitev namena donacij in subvencij za opravljanje javne službe informiranja v smislu določitve načina upoštevanja prihodkov iz naslova donacij pri izračunu letnega nadomestila je MK v odzivnem poročilu navedlo, da predlog ZSTAgen 2025 nič več ne vključuje možnosti donacij in subvencij, ker se je v teku priprave zakona izkazalo, da namena donacij in subvencij ni mogoče nedvoumno prikazati za izvajanje javne službe.

2.1.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa glede ureditve javne službe informiranja in njenega financiranja

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **delno zadovoljiv**.

MK je sicer izkazalo, da je v letu 2024 pripravilo predlog ZSTAgen 2024 in ga poslalo v medresorsko usklajevanje ter v letu 2025 pripravilo spremenjen in dopolnjen predlog ZSTAgen 2025 ter predlog uredbe, vendar pa v predlogu ZSTAgen 2025 in predlogu uredbe ni odpravilo vseh ugotovljenih nesmotrnosti, zaradi katerih je bil zahtevan popravljalni ukrep.

Iz popravljalnega ukrepa, ki ga je MK izkazalo glede opredelitve ciljev, namena in finančnih posledic predpisov izhaja, da so ti vključeni v obrazložitvi v okviru ocene stanja in razlogov za sprejem predloga zakona. Ob tem opozarjamo, da obrazložitev sicer prikazuje ocenjeni znesek finančnih posledic predloga predpisa, ni pa jasno razvidno, na katerih podlagah je bila ta ocena pripravljena.

Glede natančne opredelitve javne službe informiranja je MK izkazalo, da je javno službo informiranja v predlogu ZSTAgen 2025 opredelilo kot gospodarsko javno službo in da obsega vse storitve, ki predstavljajo medijske vsebine v tekstovni, zvočni, slikovni, ali avdiovizualni obliki. Vendar pa opozarjamo, da iz predloga ZSTAgen 2025 in predloga uredbe ni jasno razvidno, katere vsebine ter v kakšnem obsegu naj bodo brezplačno na voljo celotni javnosti ter katere vsebine in v kakšnem obsegu naj bodo dostopne izdajateljem medijev na podlagi plačila naročnine, katere vsebine in v kakšnem obsegu pa lahko STA v okviru javne službe ponuja še drugim naročnikom, pri čemer tudi ni določeno, kdo so lahko drugi naročniki. To bi bilo pomembno zato, ker v predlogu ZSTAgen 2025

³⁴ 7. člen predloga ZSTAgen 2025.

³⁵ 23. člen predloga ZSTAgen 2025.

tudi niso dovolj natančno določene tržne storitve, in sicer predvsem v delu storitev, ki se nanašajo na komercialna naročila in razvojno-raziskovalne projekte. Zaradi tega ni jasne ločnice med javno medijsko storitvijo, namenjeno drugim naročnikom, in komercialnimi naročili. V zvezi s tem posebej opozarjamo, da je MF že septembra 2024 v okviru medresorskega usklajevanja predloga ZSTAgen 2024 podalo MK pripombo, da razvojno-raziskovalni projekti ne sodijo v tržno dejavnost ter da storitve gospodarske javne službe in tržne dejavnosti niso jasno in zadostno določene, vendar MK pripomb MF ni upoštevalo pri pripravi predloga ZSTAgen 2025. Tudi Služba vlade za zakonodajo (v nadaljevanju: SVZ) je septembra 2024 v okviru medresorskega usklajevanja predloga ZSTAgen 2024 podala MK pripombo, da so izrazi za opredelitev gospodarske javne službe v predlogu ZSTAgen 2024 vsebinsko pomanjkljivi in pravno nezadostno določeni in ne omogočajo jasne določitve vsebine storitev javne službe niti ustrezne razmejitve med javno službo in tržno dejavnostjo. SVZ je pri tem izrecno opozorila na potrebo po natančni določitvi vsebine in obsega storitev javne službe, ki izhaja iz evropskih pravil za državne pomoči, vendar MK navedenega opozorila SVZ ni upoštevalo pri pripravi predloga ZSTAgen 2025.

Ponovno opozarjamo, da je natančna opredelitev vsebine in obsega posameznih storitev gospodarske javne službe in hkrati natančna opredelitev tržnih storitev tudi ena od zahtev evropskih pravil za državne pomoči. Ne dovolj natančna opredelitev vrste, vsebine in obsega storitev javne službe informiranja pomeni, da predlog ZSTAgen 2025 tudi ne predstavlja ustreznega izhodišča za pregledno ureditev financiranja javne službe informiranja. Taka ureditev dopušča možnost, da lahko STA določene storitve gospodarske javne službe, za katere že prejme prihodke iz naročnin in nadomestila, prodaja tudi na trgu.

Predlog ZSTAgen 2025 v zvezi z ureditvijo financiranja gospodarske javne službe določa, da javne medijske storitve plačujejo izdajatelji medijev in drugi naročniki z naročnino, pri čemer cenik storitev za naročnike potrdi vlada na predlog STA. Pri tem pa opozarjamo, da ni določeno, na kakšen način se določijo cene storitev, zato ni jasno, ali so cene za storitve enotne za vse medije in druge naročnike, prav tako ni jasno, kolikšen delež celotnih stroškov storitev pokrijejo mediji in drugi naročniki z naročnino. Predlog ZSTAgen 2025 tudi ni nedvoumen glede financiranja povzetkov novic, saj določa le, da se priprava in objava kratkih povzetkov agencijskih novic ter priprava in objava vsebin o delovanju manjšin, ki so brezplačno dostopne javnosti na spletnem mestu STA, financirajo iz javnih sredstev, in sicer z nadomestilom. Stroški teh storitev so namreč upoštevani že pri pripravi javnih medijskih storitev, ki jih delno plačajo mediji in drugi naročniki. Hkrati predlog ZSTAgen 2025 določa, da je STA upravičena do letnega nadomestila, če prihodki iz naročnin za izvedene javne medijske storitve ne pokrijejo stroškov. Ob odsotnosti natančne opredelitve načina določanja obsega in cen posameznih storitev gospodarske javne službe in ker v predlogu ZSTAgen 2025 in predlogu uredbe tudi upravičeni stroški iz naslova opravljanja javne službe niso natančno določeni, predlagana ureditev ne zagotavlja osnovnih elementov za pregledno financiranje javne službe informiranja. MK opozarjamo, da zaradi vsega navedenega osnovni podatki za izračun letnega zneska izplačila v predlogu ZSTAgen 2025 niso v celoti urejeni na način, kot to zahtevajo evropska pravila za državne pomoči.

V zvezi z opredelitvijo metodologije za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti MK v predlogu ZSTAgen 2025 ni določilo vseh elementov te metodologije. Predlog ZSTAgen 2025 določa le, da pravila ločenega evidentiranja in sodila za razporejanje splošnih stroškov pripravi direktor STA, ki jih pošlje v sprejem nadzornemu svetu STA.

MK je v zvezi z opredelitvijo metodologije za izračun letnega zneska nadomestila v predlogu ZSTAgen 2025 natančno določilo formulo za izračun nadomestila. Ne glede na dejstvo, da je formula za izračun nadomestila določena, pa opozarjamo, da MK v predlogu ZSTAgen 2025 ali v predlogu uredbe ni natančno opredelilo vsebine in načina določitve obsega storitev javne službe in načina določitve naročnin (ni jasno, kateri naročniki plačajo naročnino ter za katere storitve, ni določeno, kako se določita cenik javnih medijskih storitev in tarifa za izposajo in ponovno rabo arhivskega gradiva), poleg tega pa v okviru formule za izračun nadomestila tudi ni natančno opredelilo upravičenih stroškov, zato ni mogoče potrditi, da je MK z metodologijo (formulo) za izračun nadomestila v predlogu ZSTAgen 2025 zagotovilo, da se z metodologijo za izračun nadomestila zagotovi preglednost in ponovljivost izračuna letnega zneska nadomestila ter posledično primerno financiranje javne službe.

Glede načrtovanja vsebine in okvirnega obsega javne službe informiranja in potrebnih proračunskih sredstev za njeno opravljanje ter v zvezi z določitvijo obveznih elementov, ki naj jih glede opredelitve načrtovane vsebine in obsega izvajanja javne službe vsebujejo strateški in izvedbeni dokumenti, je MK izkazalo, da je postopek načrtovanja javne službe določilo v predlogu uredbe. STA mora obseg gospodarske javne službe načrtovati glede na povprečje posameznih že izvedenih dejavnosti v obdobju 3 let do začetka priprave predloga programa dela. S tem je MK določilo osnove, ki naj jih STA upošteva pri načrtovanju, ni pa določilo, kako naj STA (v kakšnem deležu) upošteva povprečno število izvedenih storitev iz preteklih let pri določitvi vsebine in okvirnega obsega javne službe informiranja v letnih poslovnih načrtih. Zato ni jasno, ali in kako podatki iz preteklih let vplivajo na načrtovani obseg financiranja. Ob odsotnosti določitve natančnega postopka načrtovanja vsebine in okvirnega obsega javne službe informiranja tudi načrtovanje potrebnih sredstev za njeno izvajanje ne more biti pregledno in predvidljivo.

MK je glede določitve pristojnosti deležnikov pri načrtovanju, izvajanju, financiranju in nadzoru nad izvajanjem javne službe informiranja (vsaj pristojnosti izvajalca in financerja javne službe informiranja ter upravljavca morebitne državne pomoči) izkazalo, da so v predlogu ZSTAgen 2025 ustrezno določene pristojnosti nekaterih deležnikov. Opozarjamo pa, da zaradi ne dovolj natančne opredelitve javne službe informiranja in njenega financiranja obstaja tveganje, da izvedene naloge v okviru zgoraj navedenih pristojnosti ne bodo dale pričakovanih učinkov, in sicer:

- MK ne bo imelo ustreznih podlag za učinkovito izvedbo pregleda finančnega načrta in programa dela STA,
- MK ne bo imelo ustreznih podlag za zahtevo, da nadzorni svet STA ponovno odloča o ustreznosti sodil za razmejevanje.

Glede določitve pogojev, meril in kriterijev, na podlagi katerih nadzorni svet STA presodi in potrdi ustreznost predloga letnega poslovnega načrta za izvajanje gospodarske javne službe, je MK izkazalo, da je v predlogu ZSTAgen 2025 določilo, da pravila, s katerimi se določijo navedeni pogoji, merila in kriteriji, sprejme nadzorni svet STA. Opozarjamo pa, da ob ne dovolj natančni zakonski opredelitvi javne službe tudi postopek MK v zvezi s preveritvami finančnega načrta in programa dela ne bo pregleden.

MK je v zvezi s postopkom nadzora nad ustreznostjo sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti izkazalo, da iz predlog ZSTAgen 2025 izhaja obveznost nadzora nad ustreznostjo sodil, vendar opozarjamo, da ob dejstvu, da storitve javne službe in tržne dejavnosti niso natančno opredeljene, obstaja tveganje, da revizor ne bo imel ustreznih podlag za presojo objektivne

upravičenosti sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti. Opozarjamo tudi, da predlog ZSTAgen 2025 ni povsem usklajen z ZPFOLERD-1. Predlog ZSTAgen 2025 namreč določa, da mora direktor STA o sprejemu sodil za razmejevanje ali njihovih spremembah obvestiti pristojno ministrstvo, medtem ko ZPFOLERD-1 določa, da mora pristojno ministrstvo prejeti tudi mnenje revizorja o ustreznosti sodil za razmejevanje in pravilnosti njihove uporabe.

V zvezi z opredelitvijo namena donacij in subvencij za opravljanje javne službe informiranja iz predloga ZSTAgen 2025 izhaja, da donacije in subvencije za dejavnost STA niso predvidene. S tem je MK odpravilo nedoločnost prihodkov javne službe in tržne dejavnosti iz naslova donacij in subvencij.

MK opozarjamo, da mora nadaljevati z odpravljanjem ugotovljenih nesmotrnosti do njihove dokončne in celovite odprave.

2.1.2 Zagotovitev usklajenosti predloga sprememb ZSTAgen oziroma drugega predpisa z evropskimi pravili za državne pomoči

2.1.2.1 Opis nesmotrnosti

V točki 2.1.3 revizijskega poročila je navedena ocena, da je bilo z ZSTAgen podeljeno pooblastilo za opravljanje javne službe informiranja, ne da bi bili kumulativno izpolnjeni pogoji iz sodbe Altmark. Evropska komisija (v nadaljevanju: komisija) je aprila 2021³⁶ s sklepom komisije o državni pomoči STA 2021 potrdila, da gre v primeru financiranja javne službe informiranja za državno pomoč. Komisija je državno pomoč sicer potrdila šele 10 let po uveljavitvi ZSTAgen, ko je bila za to prvič zaprosena. Ocenili smo, da bi morale MK kot upravljavec državne pomoči za opravljanje javne službe informiranja že ob podelitvi pooblastila (torej ob uveljavitvi ZSTAgen) sprožiti postopke pri MF za preveritev, ali je državna pomoč združljiva s skupnim trgom in je torej dovoljena. Zakon o spremljanju državnih pomoči³⁷ namreč določa³⁸, da je upravljavec državne pomoči resorno pristojen organ, ki pripravi njeno vsebino, jo priglasiti ter skrbi za njeno pravilno izvajanje in poročanje o njenem izvajanju. Ker je MK pripravilo predlog Zakona o Slovenski tiskovni agenciji³⁹ (v nadaljevanju: ZSTAgen 2011), ki je z uveljavitvijo postal akt o pooblastitvi, bi morale MK kot resorno pristojen organ poskrbeti tudi za priglasitev državne pomoči.

Nadomestilo, ki je bilo predvideno v predlogu ZSTAgen 2011 in ga je STA po uveljavitvi ZSTAgen pričela prejemati za opravljanje storitev javne službe informiranja na podlagi pogodbe med ustanoviteljem in STA, ni bilo priglašeno komisiji v presojo združljivosti državne pomoči z notranjim trgom EU niti v času priprave predloga ZSTAgen 2011 niti po uveljavitvi ZSTAgen. Ob dejstvu, da je MF pristojno za obravnavo, oceno in posredovanje priglasitve državne pomoči, pa smo na podlagi

³⁶ Sklep komisije z dne 29. 4. 2021 v zadevi Državna pomoč SA.61014 (2021/N) – Slovenija, Pomoč Slovenski tiskovni agenciji 8STA-SI (v nadaljevanju: sklep komisije o državni pomoči STA 2021).

³⁷ Uradni list RS, št. 37/04.

³⁸ 2. člen Zakona o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04).

³⁹ Predlog Zakona o Slovenski tiskovni agenciji, EVA 2010-3511-0003, št. 00716-4/2011/6 z dne 31. 3. 2011, v katerem je med drugim opredelilo vsebino in obseg javne službe informiranja ter njeno financiranje.

pregledane dokumentacije ocenili, da pogoji, da bi bila državna pomoč skladna z evropskimi pravili za državne pomoči, niso bili izpolnjeni.

Ocenili smo, da je MK opustilo vse potrebne aktivnosti, da bi kadarkoli po uveljavitvi ZSTAgen preverilo oziroma ugotovilo, ali in katere storitve javne službe informiranja, opredeljene z ZSTAgen, so združljive z notranjim trgov EU, predvsem z vidika pravilne dodelitve državne pomoči. Ocenili smo, da bi moralo MK ob dejstvu, da znesek nadomestila in obdobje trajanja pooblastila za izvajanje javne službe informiranja v ZSTAgen nista določena, in torej tudi do 30. 6. 2023 niso bili izpolnjeni pogoji za združljivost nadomestila z notranjim trgov, nemudoma sprožiti postopek priglasiitve državne pomoči komisiji. Ocenili smo namreč, da državna pomoč v obliki nadomestila za opravljanje javne službe informiranja ne izpolnjuje pogojev evropskih pravil za državne pomoči ter da gre v primeru državne pomoči STA za neskladno državno pomoč.

MK je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je načrtovalo oziroma sprožilo aktivnosti v smislu pobude za sodelovanje z MF za zagotovitev usklajenosti predloga sprememb ZSTAgen oziroma predloga drugega predpisa z evropskimi pravili za državne pomoči.

2.1.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

Iz odzivnega poročila izhaja, da je MK predlog ZSTAgen 2024 pripravilo v sodelovanju z MF (v okviru Medresorske delovne skupine za pripravo predloga ZSTAgen 2024) ter sledilo rešitvi, da se javno informiranje opredeli kot gospodarska javna služba. V postopku medresorskega usklajevanja je MK prejelo pripombe Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport (10. 9. 2024), SVZ (12. 9. 2024) in MF (delni odziv 12. 9. 2024, dopolnjenega pa 18. 9. 2024). Na pobudo Ministrstva za digitalno preobrazbo mu je v medresorsko usklajevanje poslalo osnutek predloga zakona. Dodatno je mnenje posredoval tudi kabinet predsednika vlade (11. 9. 2024).

MK je pojasnilo, da sta MF in SVZ v medresorski obravnavi izpostavila vprašanje glede ustrezne rešitve navezave državnih pomoči na sklep komisije 2012/21/EU z vidika Zakona o gospodarskih javnih službah. Zaradi navedenega je bil s predstavniki MF dne 12. 11. 2024 organiziran sestanek. Predlog MF, da naj bi z zakonom opredelili STA kot javni zavod, je ob upoštevanju načel neodvisnosti in samostojnosti, ki so ključna za javne medijske storitve, po mnenju MK nesprejemljiv, saj bi šlo v primeru javnega zavoda za posrednega proračunskega uporabnika, ki je z vidika imenovanja poslovodnih organov in financiranja odvisen od proračunskih postopkov, kar pomeni da niti po funkcionalni niti po vsebinski plati ne bi zadostil načelom neodvisnosti in samostojnosti. Ob tem je MK poudarilo, da STA zagotavlja materialne dobrine oziroma storitve (agencijske novice), ki jih je delno mogoče tudi tržiti na trgu, in da je od obstoja STA odvisna celotna medijska infrastruktura v Republiki Sloveniji. Glede na pojasnilo je bilo na sestanku dogovorjeno, da se pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za Zakon o gospodarskih javnih službah, ki ga še niso prejeli.

MK je 27. 3. 2025, upoštevajoč rešitev zagotavljanja javnega informiranja na način gospodarske javne službe, zakonsko gradivo poslalo v ponovno medresorsko usklajevanje MF, Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvu za digitalno preobrazbo in SVZ.

2.1.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

MK je v odzivnem poročilu izkazalo, da je sprožilo aktivnosti za sodelovanje z relevantnimi deležniki, da bi pridobilo strokovna mnenja (med drugim tudi mnenje MF) glede ustreznosti opredelitve in načina izvajanja javne službe informiranja ter njenega financiranja v predlogu ZSTAgen 2024 in predlogu ZSTAgen 2025, in s tem izkazalo, da je sprožilo aktivnosti za zagotovitev usklajenosti predloga sprememb ZSTAgen z evropskimi pravili za državne pomoči. Ob tem opozarjamo, da je MF v okviru pripomb na predlog ZSTAgen 2024 opozorilo MK, da bi bilo treba v predlog zakona vključiti tudi določbo, da se pooblastilo za izvajanje gospodarske javne službe podeli za 10 let, saj je opredelitev gospodarske javne službe v predlogu ZSTAgen 2024 temeljila na sklepu komisije 2012/21/EU. Take določbe MK v predlog ZSTAgen 2025 ni vključilo. MK zato še posebej opozarjamo, naj pred posredovanjem predloga ZSTAgen 2025 v obravnavo državnemu zboru z MF uskladi predlog predpisa, da bo skladen z evropskimi pravili za državne pomoči.

2.2 Slovenska tiskovna agencija

2.2.1 Notranji akt STA o sodilih za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti

2.2.1.1 Opis nesmotnosti

V točki 2.1.2.2 revizijskega poročila je navedeno, da iz ZSTAgen⁴⁰ in ZPFOLERD-1⁴¹ izhaja, da sta za zagotovitev jasnega, preglednega in primernega ločevanja dejavnosti javne službe informiranja in tržne dejavnosti odgovorna direktor STA in nadzorni svet STA, saj sta dolžna pripraviti in sprejeti splošna pravila stroškovnega računovodstva, s katerimi se uredi ločevanje računovodskih izkazov na dejavnost javne službe in tržne dejavnosti, kot to določa ZPFOLERD-1. Pri tem je treba v skladu z ZPFOLERD-1 za vodenje ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih uporabiti sodila, ki so namenjena razporejanju posrednih stroškov po dejavnostih in morajo temeljiti na aktivnostih, ki te stroške povzročajo. Nadzorni svet STA je v obdobju, na katero se je nanašala revizija, na predlog direktorja STA sprejel 2 interna akta, s katerima je uredil področje razmejevanja stroškov in prihodkov, in sicer pravila ločenega evidentiranja pred letom 2023 in pravila ločenega evidentiranja 2023.

Ugotovili smo, da je nadzorni svet STA sprejel pravila ločenega evidentiranja pred letom 2023, čeprav iz njih ni bilo mogoče ugotoviti metodologije za izračun razmerja med stroški storitev javne službe in tržne dejavnosti. Zato je STA lahko izkustveno razmerje vsakokrat določala dogovorno in ne metodološko. Tak način je omogočal, da se je razmerje lahko venomer prilagajalo razpoložljivim javnim sredstvom, ki so bila na voljo za opravljanje javne službe informiranja v posameznih letih. Ocenili smo, da je STA s pravili ločenega evidentiranja 2023 vzpostavila sistem, ko je bilo mogoče na nivoju organizacijske enote (v nadaljevanju: OE) ugotoviti neto stroške, nastale s celotnimi servisi medijem, torej neto stroške, ki so se nanašali na pripravo celotnih novic. Ker pa je izvajala STA še tržno dejavnost, torej storitve, ki niso povezane s servisom medijem, smo ocenili, da bi bilo treba

⁴⁰ 6. člen ZSTAgen.

⁴¹ Tretji odstavek 8. člena ZPFOLERD-1.

natančno opredeliti še razmejevanje prihodkov in stroškov na javno službo informiranja (v tem primeru na servis medijem) in tržno dejavnost.

Ocenili smo, da si je STA s pristopom, ki ga je v letu 2023 uvedla za razmejevanje prihodkov in stroškov med OE in organizacijske enote javne službe, prizadevala, da bi sledila sklepu komisije 2012/21/EU, saj je uvedla sistem ugotavljanja neto stroškov po posameznih organizacijskih enotah javne službe. Vendar pa ob odsotnosti natančne opredelitve javne službe informiranja v ZSTAgen in odsotnosti natančne določitve sodil za razmejevanje stroškov in prihodkov na javni in tržni del ni bilo mogoče potrditi, da so pravila ločenega evidentiranja 2023 v celoti sledila ZSTAgen in hkrati ZPFOLERD-1 ter evropskim pravilom za državne pomoči.

STA je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je nadzornemu svetu STA predložila v sprejem notranji akt o sodilih za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti, ki sledi ZPFOLERD-1 in evropskim pravilom za državne pomoči.

2.2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

STA je v odzivnem poročilu izkazala, da je nadzorni svet STA sprejel Pravila stroškovnega računovodstva in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti⁴² (v nadaljevanju: pravila ločenega evidentiranja 2024), iz katerih izhaja⁴³, da so v STA oblikovane OE, ki so namenjene pravilnemu ločevanju stroškov na javno službo informiranja in tržno dejavnosti ter razporejanju stroškov na stroškovne nosilce. Tako je STA v pravilih ločenega evidentiranja 2024 določila 3 vrste OE, in sicer OE v okviru sektorja "Uredništvo in njemu podrejene OE" (v nadaljevanju: sektor uredništvo), OE v okviru sektorja "Uprava in njej podrejene službe" (v nadaljevanju: sektor uprava) ter OE 105 – Projekti – čista tržna dejavnost (v nadaljevanju: OE 105). Poleg tega je v pravilih ločenega evidentiranja 2024 še določila⁴⁴, da se vodijo ločene evidence za 2 poslovnoizidni enoti, in sicer za OE 105 in za poslovnoizidno enoto javna služba informiranja, ki je sestavljena iz OE v okviru sektorja uredništvo (v nadaljevanju: enota javne službe). Poleg tega je v pravilih⁴⁵ določeno, da OE, ki niso opredeljene v okviru enote javne službe in OE 105 (gre za OE v okviru sektorja uprava), predstavljajo režijska mesta odgovornosti (v nadaljevanju: OE – režijska mesta) ter da se stroški OE – režijska mesta razporejajo na enoto javna služba in OE 105 z uporabo sodila delitve posrednih stroškov na podlagi deleža neposrednih stroškov⁴⁶.

STA je v pravilih ločenega evidentiranja 2024 opredelila:

- "tržne dejavnosti"⁴⁷, ki jih opravlja STA in skladno z veljavnim ZSTAgen ne spadajo v okvir javne službe po veljavnem ZSTAgen, so:

⁴² Verzija dokumenta: 1.0, ki jo je nadzorni svet STA sprejel na 7. redni seji dne 16. 12. 2024.

⁴³ Prvi odstavek 5. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁴⁴ Prvi in drugi odstavek 6. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁴⁵ Tretji odstavek 6. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁴⁶ Drugi odstavek 14. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁴⁷ Prvi odstavek 25. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

- izvajanje javne medijske storitve tiskovne agencije v slovenskem in angleškem jeziku za potrebe izdajateljev medijev in drugih naročnikov;
- trženje oglaševalskega prostora;
- izvajanje komercialnih naročil za storitve s področja dela STA;
- izvajanje razvojno-raziskovalnih projektov na podlagi javnih razpisov in pozivov;
- organizacija javnih dogodkov, posvetovanj in okroglih miz;
- založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu;
- druge dejavnosti, katerih opravljanje dovoljuje Akt o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana⁴⁸ (v nadaljevanju: akt o ustanovitvi STA);
- "čiste tržne dejavnosti"⁴⁹, ki jih opravlja STA, so:
 - trženje oglaševalskega prostora;
 - izvajanje komercialnih naročil za storitve s področja dela STA;
 - izvajanje razvojno-raziskovalnih projektov na podlagi javnih razpisov in pozivov;
 - organizacija javnih dogodkov, posvetovanj in okroglih miz;
 - založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu;
 - druge dejavnosti, katerih opravljanje dovoljuje akt o ustanovitvi STA.

Nadzorni svet STA je sprejel Spremembe Akta o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana⁵⁰ (v nadaljevanju: spremembe Akta o ustanovitvi 2025), v katerih je določeno, da STA opravlja naslednje storitve, novice in vsebine:

- "javna medijska storitev tiskovne agencije" pomeni storitev priprave, objave in posredovanja agencijskih novic in vsebin o pomembnih ali aktualnih dogodkih na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni;
- "kratek povzetek agencijske novice" obsega naslov in vodilni odstavek agencijske novice s ključnimi osnovnimi informacijami o pomembnih ali aktualnih dogodkih, ki vključuje vse bistvene elemente sporočilnosti;
- "vsebina" pomeni katerikoli vrsto medijske vsebine v tekstovni, zvočni, slikovni ali avdiovizualni obliki, ki jo zagotavlja STA.

Hkrati je tudi v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 nadzorni svet STA opredelil "tržne dejavnosti", kot tiste dejavnosti, ki so povezane z izvajanjem javne službe informiranja, ki jih opravlja STA in skladno z ZSTagen ne spadajo v okvir javne službe, ter "čiste tržne dejavnosti" kot tiste dejavnosti, ki niso povezane z izvajanje javne službe informiranja in ki jih opravlja STA po sklepu komisije 2012/21/EU. Dejavnosti, ki sodijo med tržne in čiste tržne, so v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 našteje smiselno enako kot v pravilih ločenega evidentiranja 2024, s to izjemo, da

⁴⁸ Uradni list RS, št. 27/12.

⁴⁹ Tretji odstavek 25. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁵⁰ Spremembo akta o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana, sprejetega dne 22. marca 2012, je nadzorni svet sprejel na 8. redni seji dne 10. 3. 2025.

med čistimi tržnimi dejavnostmi niso navedene "druge dejavnosti, katerih opravljanje dovoljuje akt o ustanovitvi STA".

V zvezi s ključem za delitev stroškov, ki se nanašajo na prihodke javne službe informiranja in na tržno dejavnost, je STA v pravilih ločenega evidentiranja 2024⁵¹ določila, da skladno z določbami 4. in 5. člena ZSTAgen tržno dejavnost, poleg čiste tržne dejavnosti, sestavljajo vsi prihodki, doseženi na trgu, in stroški, ki jih je obravnavanim prihodkom mogoče pripisati. Dejavnost javne službe informiranja pa sestavljajo prihodki iz naslova nadomestila za opravljanje javne službe in nekateri prihodki oziroma del prihodkov, ki se vsebinsko nanašajo na javno službo informiranja, ter stroški, ki jih je obravnavanim prihodkom mogoče pripisati. Pravila tudi določajo⁵², da je za delitev izkaza poslovnega izida na javno službo informiranja in tržno dejavnost treba stroške, ugotovljene na OE, ki tvorijo javno službo informiranja, razdeliti na del, ki se nanaša na prihodke iz naslova nadomestila, in del, ki se nanaša na prihodke, dosežene na trgu, brez prihodkov, ki so evidentirani na OE 105⁵³. Kot sodilo za razdelitev stroškov se uporabi ključ delitve⁵⁴:

- a) v števcu se navedejo prihodki iz naslova nadomestila za opravljanje javne službe informiranja;
- b) v imenovalcu se navede skupni znesek prihodkov iz poslovanja, brez prihodkov neposredne tržne dejavnosti.

V pravilih ločenega evidentiranja 2024 je določeno, da se razdelitev prihodkov in odhodkov na tržno dejavnost in javno službo informiranja opravi v računalniškem programu Excel po dokončani kontroli pravilnosti in popolnosti evidentiranja prihodkov, ki se nanašajo na čisto tržno dejavnost, obračuna in evidentiranja stroškov po projektih ter drugih stroškov in odhodkov, ki se nanašajo na OE 105⁵⁵. Stroški in odhodki za tržno dejavnost se izračunajo tako, da se po ključu razdeljenemu delu stroškov in odhodkov, ki se nanašajo na tržno dejavnost, prištejejo stroški in odhodki OE 105⁵⁶.

V pravilih ločenega evidentiranja 2024 je še določeno, da se neto stroški izračunajo kot razlika med stroški opravljanja javne službe informiranja in prihodki, zasluženimi s storitvijo javne službe informiranja.⁵⁷

2.2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **delno zadovoljiv**.

STA je decembra 2024 s pravili ločenega evidentiranja 2024 vzpostavila nov način razmejevanja stroškov, odhodkov in prihodkov na javno službo informiranja in tržno dejavnost, pri čemer je bistvena sprememba v tem, da je v teh pravilih na novo določila tržne dejavnosti in čiste tržne dejavnosti. Tri mesece po sprejetju pravil ločenega evidentiranja 2024 je nadzorni svet STA tudi

⁵¹ Prvi odstavek 17. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁵² Drugi odstavek 17. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁵³ Drugi odstavek 17. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁵⁴ 18. člen pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁵⁵ Prvi odstavek 19. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁵⁶ Drugi odstavek 19. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁵⁷ Prvi odstavek 28. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 na enak način opredelil tržne dejavnosti in čiste tržne dejavnosti, čeprav ti opredelitvi ne izhajata iz opredelitve tržne dejavnosti, kot jo določa ZSTAgen. STA v pravilih ločenega evidentiranja 2024 in v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 ni posebej bolj natančno opredelila dejavnosti, ki sodijo v izvajanje javne službe, prav tako pa ni dovolj jasno razmejila teh dejavnosti od dejavnosti, ki jih je opredelila kot tržne oziroma čiste tržne. V pravilih ločenega evidentiranja 2024 in v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 je STA določila, da sodi "izvajanje javne medijske storitve tiskovne agencije za potrebe izdajateljev medijev in drugih naročnikov" v okvir tržne dejavnosti, pri tem pa tega pojma, ni nikjer opredelila. Tega pojma in pojma "javna medijska storitev tiskovne agencije" ZSTAgen ne opredeljuje, je pa storitev "izvajanje javne medijske storitve tiskovne agencije za potrebe izdajateljev medijev in drugih naročnikov" v predlogu ZSTAgen 2024 in predlogu ZSTAgen 2025 uvrščena v okvir gospodarske javne službe, pri čemer je v teh dveh dokumentih na sicer različen način opredeljen zgolj pojem "javna medijska storitev tiskovne agencije".

Opozarjamo, da določitev sodil oziroma ureditev razmejevanja javne službe in tržne dejavnosti v pravilih ločenega evidentiranja 2024 ob neustrezni in nejasni opredelitvi javne službe informiranja in tržne dejavnosti na podlagi obstoječega ZSTAgen ne omogoča ustreznega razmejevanja javne službe informiranja in tržnih dejavnosti na način, da bi bilo mogoče potrditi, da to sledi ZPFOLERD-1 in evropskim pravilom za državne pomoči. Opozarjamo, da zato tudi ni mogoče ustrezno izračunati neto stroškov, ki se v skladu s pravili ločenega evidentiranja 2024 ugotavljajo kot razlika med stroški opravljanja javne službe informiranja in prihodki, zasluženimi s storitvijo javne službe informiranja.

2.2.2 Notranji akt STA o ureditvi revizije oziroma nadzora nad ustreznostjo sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti

2.2.2.1 Opis nesmotrnosti

V točki 2.1.2.2.a revizijskega poročila je navedeno, da ZPFOLERD-1⁵⁸ določa, da ustreznost sodil in pravilnost njihove uporabe enkrat letno, ob letni reviziji računovodskih izkazov, preveri revizor in poda pisno mnenje. Po drugi strani pa je bilo ugotovljeno, da ZSTAgen ne določa dovolj natančno, ali, kdo ter kako naj bi izvajal revizijo oziroma nadzor nad ustreznostjo (objektivnostjo) sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti, ki jih sicer v skladu z ZSTAgen predlaga direktor STA in sprejme nadzorni svet STA. Tako ni bilo jasno, ali naj bi objektivnost sodil presojali revizorji ali kak drug zunanji deležnik ter kako pogosto. ZSTAgen pa izrecno določa, da se s splošnim aktom STA določijo ukrepi in sistem notranjega nadzora poslovanja in upravljanja družbe, vendar STA takega akta ni sprejela. Ocenili smo, da bi bilo treba za zagotavljanje objektivnosti sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti natančno določiti postopek ter odgovorne deležnike za izvajanje revizije oziroma nadzora nad ustreznostjo navedenih sodil.

Podrobneje so bila razkritja v zvezi z ureditvijo revizij utemeljena tudi v točki 2.1.2.2 revizijskega poročila, kjer je bilo navedeno, da je STA skladno z ZSTAgen dolžna zagotoviti 2 ločeni reviziji

⁵⁸ Prvi odstavek 9. člena ZPROLERD-1.

poslovanja STA na leto, in sicer revizijo smotrnosti in pravilnosti poslovanja STA, ki jo izvede pooblaščen revizor⁵⁹, ter hkrati še notranjo revizijo delovanja in poslovanja STA⁶⁰, za katero pa ZSTAgen ne določi, kaj naj bi bil predmet take revizije. Namesto tega ZSTAgen⁶¹ določa, da se s splošnim aktom določijo ukrepi in sistem notranjega nadzora poslovanja in upravljanja STA. Ugotovili smo, da nadzorni svet STA ni sprejel splošnega akta, s katerim bi STA celovito uredila sistem notranjega nadzora nad poslovanjem in upravljanjem STA, kot to zahteva ZSTAgen.

Ocenili smo, da bi morala biti namen in predmet obveznih vsakoletnih revizij poslovanja STA natančneje določena, predvsem pa bi morala biti v skladu z evropskimi pravili za državne pomoči vezana vsaj na preverjanje ustreznosti določanja in uporabe sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti ter na preverjanje pravilnosti izračuna ter primernosti višine letnega zneska nadomestila. Vendar pa nadzorni svet STA z internim aktom ni uredil sistema nadzora nad objektivno upravičenostjo sodil za razmejevanje različnih dejavnosti.

STA bi morala v skladu z ZSTAgen vsako leto zagotoviti izvedbo revizije smotrnosti in pravilnosti poslovanja ter notranjo revizijo poslovanja. STA navedene zakonske obveznosti ni v celoti izvajala, saj ni poskrbela za izvedbo revizij smotrnosti poslovanja. Zunanji izvajalec je namreč v obdobju, na katero se je nanašala revizija, naročala le revizije računovodskih izkazov.⁶² Slednje sicer lahko v omejenem obsegu prištevamo k revizijam pravilnosti poslovanja, vendar pa smo ocenili, da ni razvidno, da so bile s temi revizijami zagotovljene presoje objektivne upravičenosti sodil za razmejevanje posrednih stroškov storitev javne službe in tržne dejavnosti oziroma pravilnosti njihove uporabe. V letu 2020 je STA v okviru notranje revizije naročila⁶³ revizijo pravilnosti evidentiranja stroškov na javno in tržno dejavnost, kjer je bilo navedeno, da "STA posredne stroške evidentira na posamezno dejavnost (javno ali tržno) ob uporabi ustreznega ključa delitve". Ocenili smo, da pri tem ni bilo mogoče ugotoviti, kako je bila določena ustreznost ključa delitve.

STA je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je nadzornemu svetu STA predložila v sprejem notranji akt, ki natančno ureja revizijo oziroma nadzor nad ustreznostjo (objektivnostjo) sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti, ki naj sledi ZPFOLERD-1 in evropskim pravilom za državne pomoči v delu, ki določajo revizijo/nadzor nad ustreznostjo takih sodil.

2.2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

V odzivnem poročilu je STA izkazala, da je v pravilih ločenega evidentiranja 2024 uredila opravljanje revizije na način, da je določila⁶⁴, da STA opravi revizijo pravil stroškovnega računovodstva in ločenega evidentiranja dejavnosti vsake 4 leta oziroma ob vsaki spremembi predpisov, standardov ali pravil. Pri tem je v pravilih še določeno, da revizijo opravi revizor, ki izvaja revizijo računovodskih izkazov STA v obravnavanem letu. Pravila ločenega evidentiranja 2024 opredeljujejo določitev ključa za delitev stroškov, ki se nanašajo na prihodke javne službe informiranja oziroma na tržno

⁵⁹ Prvi odstavek 21. člena ZSTAgen.

⁶⁰ Drugi odstavek 21. člena ZSTAgen.

⁶¹ Tretji odstavek 21. člena ZSTAgen.

⁶² Revizije računovodskih izkazov so bile izvedene za leta 2019, 2020, 2021, 2022, 2023.

⁶³ Pogodba o izvedbi notranje revizije za leto 2020 z dne 28. 8. 2020.

⁶⁴ 3. člen pravil ločenega evidentiranja 2024.

dejavnost⁶⁵, v okviru tega pa določajo sodilo za razdelitev stroškov javne službe informiranja na del, ki se nanaša na prihodke iz naslova nadomestila za opravljanja javne službe informiranja, in del, ki se nanaša na prihodke, ustvarjene s prodajo na trgu.

2.2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **delno zadovoljiv**.

STA je s tem, ko je določila, da revizijo pravil stroškovnega računovodstva in ločenega evidentiranja dejavnosti opravi revizor računovodskih izkazov, konkretizirala določbo četrtega in petega odstavka 6. člena ZSTAgen. Iz določitve načina izvedbe revizije v pravilih ločenega evidentiranja 2024 je mogoče razumeti, da bo v okviru revizije opravljena tudi revizija sodil, vendar pa v pravilih ni podrobneje določeno, da mora revizor v reviziji preveriti ustreznost sodil, torej da mora opraviti nadzor nad objektivno upravičenostjo sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti. Opozarjamo, da zato obstaja tveganje, da bodo revizorji tudi v prihodnje preverjali način razmejevanja javne službe in tržne dejavnosti, ne bodo pa se posebej izrekli o objektivni upravičenosti sodil za takšno razmejevanje, kot to zahtevajo ZPFOLERD-1 in evropska pravila za državne pomoči. Zato bi morala STA poskrbeti, da bo mandat revizorju, da opravi nadzor nad objektivno upravičenostjo sodil za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti, jasno določen v vsakokratni pogodbi z izvajalcem revizije.

Posebej opozarjamo, da STA pravil ločenega evidentiranja 2024 tudi ni v celoti uskladila z ZPFOLERD-1⁶⁶, saj v pravilih ni določila, da revizor preveri in poda pisno mnenje o ustreznosti sodil in pravilnosti njihove uporabe enkrat letno, ob letni reviziji računovodskih izkazov.

2.2.3 Natančna določitev storitev priprave in objave fotografij ter avdio posnetkov v aktu o ustanovitvi STA ali drugem predpisu

2.2.3.1 Opis nesmotnosti

V točki 2.2.2.2 revizijskega poročila je bilo ugotovljeno, da je STA v celotnem obdobju, na katero se je nanašala revizija, fotografije prodajala na trgu, čeprav ZSTAgen in akt o ustanovitvi STA kot temeljna akta za določitev vsebine in načina določitve obsega javne službe informiranja in tržne dejavnosti nista določala fotografij kot storitev, ki jih STA lahko prodaja na trgu. V poročilu smo še navedli, da naj bi se storitve objavljanja fotografij o najpomembnejših dogodkih v celoti (v obsegu, kot so bile načrtovane v letnih poslovnih načrtih) v skladu z ZSTAgen financirale s proračunskimi sredstvi. Obseg fotografij je bil v okviru javne službe celo bistveno manjši kot obseg fotografij, ki ga je STA prodala v okviru tržne dejavnosti. Zaradi nedoločnosti pogodb o javni službi STA ni bilo mogoče preveriti, ali je prišlo v primeru priprave fotografij kot ene od storitev javne službe informiranja do prekomernega financiranja.

⁶⁵ Poglavje V, 17., 18. in 19. člen pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁶⁶ Prvi odstavek 9. člena ZPFOLERD-1.

STA je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je nadzornemu svetu STA predložila v sprejem spremembo akta o ustanovitvi STA oziroma drug predpis, v katerem bo natančno določila storitve priprave in objave fotografij ter avdio posnetkov na način, da bo jasna ločnica med storitvami javne službe in tržne dejavnosti, v skladu z veljavnim pooblastitvenim aktom.

2.2.3.2 Izkazani popravljalni ukrep

STA je v odzivnem poročilu izkazala, da je nadzorni svet STA sprejel spremembe Akta o ustanovitvi 2025, v katerih je določeno, da STA opravlja naslednje storitve, novice in vsebine:

- "javna medijska storitev tiskovne agencije" pomeni storitev priprave, objave in posredovanja agencijskih novic in vsebin o pomembnih ali aktualnih dogodkih na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni;
- "kratek povzetek agencijske novice" obsega naslov in vodilni odstavek agencijske novice s ključnimi osnovnimi informacijami o pomembnih ali aktualnih dogodkih, ki vključuje vse bistvene elemente sporočilnosti;
- "vsebina" pomeni katerikoli vrsto medijske vsebine v tekstovni, zvočni, slikovni ali avdiovizualni obliki, ki jo zagotavlja STA.

V zvezi z opredelitvijo tržne dejavnosti pa je STA v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 določila tržne dejavnosti in čiste tržne dejavnosti na način, da je 5 od 6-ih vrst storitev vključenih v obe kategoriji tržnih storitev, kot sledi v nadaljevanju.

Tržne dejavnosti so tiste dejavnosti, ki so povezane z izvajanjem javne službe informiranja, ki jih opravlja STA in skladno z ZSTAgen ne spadajo v okvir javne službe:

- izvajanje javne medijske storitve tiskovne agencije v slovenskem in angleškem jeziku za potrebe izdajateljev medijev in drugih naročnikov;
- trženje oglaševalskega prostora;
- izvajanje komercialnih naročil za storitve s področja dela STA;
- izvajanje razvojno-raziskovalnih projektov na podlagi javnih razpisov in pozivov;
- organizacija javnih dogodkov, posvetovanj in okroglih miz;
- založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu, in druge dejavnosti.

Čiste tržne dejavnosti so dejavnosti, ki niso povezane z izvajanjem javne službe informiranja:

- trženje oglaševalskega prostora;
- izvajanje komercialnih naročil za storitve s področja dela STA;
- izvajanje razvojno-raziskovalnih projektov na podlagi javnih razpisov in pozivov;
- organizacija javnih dogodkov, posvetovanj in okroglih miz;
- založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu, in druge dejavnosti.

2.2.3.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **nezadovoljiv**.

Nadzorni svet STA je sprejel spremembe Akta o ustanovitvi 2025, v katerih so opredeljene tržne dejavnosti in čiste tržne dejavnosti, čeprav STA v tem ali drugem dokumentu ni bolj natančno opredelila dejavnosti, ki sodijo v izvajanje javne službe, niti ni dovolj jasno razmejila teh dejavnosti od dejavnosti, ki jih je opredelila kot tržne oziroma čiste tržne. STA je v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 določila le, da sodi "izvajanje javnih medijskih storitev za potrebe medijev in drugih naročnikov", med katere v skladu z opredelitvijo pojma "javna medijska storitev tiskovne agencije" in opredelitvijo pojma "vsebine" v spremembah Akta o ustanovitvi 2025 sodijo tudi vsebine v slikovni in avdiovizualni obliki, v okvir tržnih dejavnosti. Iz sprememb Akta o ustanovitvi 2025 je zato mogoče razumeti, da se javne medijske storitve, ki jih tiskovna agencija izvaja za potrebe izdajateljev medijev in drugih naročnikov, pri čemer drugi naročniki niso opredeljeni, upoštevajo kot tržne dejavnosti.

Nadzorni svet STA s sprejemom sprememb Akta o ustanovitvi 2025 tako ni sledil določbi v ZSTagen, da mora STA fotografije objavljati v okviru javne službe informiranja. STA nadzornemu svetu STA tudi ni predložila v sprejem drugega akta oziroma predpisa, v katerem bi natančno določila storitve priprave in objave fotografij ter avdio posnetkov na način, da bo jasna ločnica med storitvami javne službe in tržne dejavnosti v skladu z veljavnim pooblastitvenim aktom.

2.2.4 Ureditev sprotnega in preglednega ločenega evidentiranja razmejenih stroškov, odhodkov in prihodkov

2.2.4.1 Opis nesmotnosti

V točki 2.2.3.7 revizijskega poročila je bilo ugotovljeno, da zaradi nepreglednosti poslovanja STA pri razmejevanju in evidentiranju stroškov na javni in tržni del ni bilo mogoče preveriti, ali je bilo financiranje javne službe informiranja primerno in v celoti upravičeno. Glede ustreznosti računovodskih evidenc je tudi v točki 2.2.3.2 revizijskega poročila navedeno, da računovodske in druge evidence STA niso zagotavljale podatkov o razmejenih stroških, saj podatki v glavni knjigi (v bruto bilancah) večinoma sploh niso bili razmejeni na javni in tržni del. V zvezi s problematiko sprotnega evidentiranja razmejenih stroškov smo v točki 2.2.3.4 revizijskega poročila še ocenili, da podatki STA, ki so izhajali iz računovodskih evidenc, ob odsotnosti ažurnega in preglednega razmejevanja stroškov ter ustreznega evidentiranja razmejenih stroškov (glavne knjige), niso bili uporabni pri ugotavljanju upravičenosti oziroma primernosti financiranja javne službe informiranja. V točki 2.2.3.5 revizijskega poročila pa je bilo ugotovljeno, da UKOM ni imel sprotnega vpogleda v dejansko stanje mesečnih stroškov, ki naj bi z uporabo ponderiranega ključa delitve odpadli na storitve javne službe STA.

STA je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je v notranjem aktu o sodilih za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti uredila sistem ažurnega in preglednega ločenega evidentiranja razmejenih stroškov, odhodkov in prihodkov v svojih računovodskih evidencah.

2.2.4.2 Izkazani popravljalni ukrep

Iz odzivnega poročila izhaja, da je STA v pravilih ločenega evidentiranja 2024⁶⁷ določila, da se neposredni materialni stroški in neposredni stroški storitev na osnovi neposredne uporabe posameznih vrst storitev pripišejo posamezni OE in posebej na OE 105, stroški dela pa na OE, kamor je zaposleni razporejen, oziroma na tržni projekt, na katerega se stroški dela nanašajo. V pravilih ločenega evidentiranja 2024⁶⁸ je določeno, da se stroški OE – režijska mesta razporejajo na OE, ki sestavljajo poslovnoizidno enoto javna služba in OE 105 z uporabo sodila delitve posrednih stroškov na podlagi deleža neposrednih stroškov. Pravila ločenega evidentiranja 2024 še določajo, da se stroški OE – režijska mesta (posredni stroški) razdelijo šele, ko so vsi računovodski postopki za posamezni mesec zaključeni.

Iz odzivnega poročila še izhaja, da je direktorica STA izdala Navodilo o knjiženju prihodkov, stroškov in odhodkov⁶⁹ od 1. 1. 2025 dalje.

2.2.4.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

2.2.5 Ureditev izplačevanja nadomestila, ki temelji na dejanskih stroških, odhodkih in prihodkih javne službe informiranja

2.2.5.1 Opis nesmotnosti

V točki 2.2.3.7 revizijskega poročila je navedeno, da nadzorni svet STA ni ugotavljal primernosti financiranja javne službe informiranja v smislu zadostnosti proračunskih sredstev za pokrivanje stroškov storitev javne službe informiranja, ne glede na to pa je trdil, da so stroški, ki nastajajo z opravljanjem javne službe informiranja, že več let večji od nadomestila zanj, ter da bi se s povečanjem proračunskih sredstev zmanjšala prevelika odvisnost družbe od tržnih prihodkov. V zvezi s tem je bilo v točki 2.2.3.5 revizijskega poročila podrobneje ugotovljeno, da STA ob odsotnosti ustreznih evidenc pri zaračunavanju mesečnih nadomestil ni upoštevala in pregledno izkazovala upravičenih stroškov ter da je dokazovala mesečno namensko porabo proračunskih sredstev za opravljanje javne službe tako, da je stroške utemeljevala s celotnimi v knjigovodskih listinah zaračunanimi zneski, ki so se nanašali na stroške javne službe in tržne dejavnosti. Ocenili smo, da dokončni izračuni niso predstavljali ustreznega dokaza za to, da je bila mesečna poraba proračunskih sredstev upravičena. Ne glede na to, pa je STA vsak mesec zaračunala UKOM dvanajstino letnega nadomestila, določenega s pogodbo o javni službi STA, ne pa dejanskih (razmejenih) stroškov.

⁶⁷ Poglavje III pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁶⁸ Drugi odstavek 14. člena pravil ločenega evidentiranja 2024.

⁶⁹ Ljubljana, 19. 12. 2024.

V letu 2023 je STA začela izstavlјati zahtevke, v katerih je izkazovala zgolj količino opravljenih storitev (ne pa tudi njihove vrednosti). V obdobju od avgusta 2021 do julija 2023 STA k mesečnim zahtevkom ni več prilagala knjigovodskih listin in ni izkazovala realiziranih in razmejenih stroškov.

STA je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je nadzornemu svetu STA predložila v sprejem notranji akt, s katerim bo urejeno, da mesečni zahtevki za izplačilo nadomestila temeljijo na dejanskih (evidentiranih) stroških, odhodkih in prihodkih, ki se nanašajo izključno na opravljene storitve javne službe informiranja.

2.2.5.2 Izkazani popravljalni ukrep

STA je v odzivnem poročilu izkazala, da je v Pravilih Slovenske tiskovne agencije za pripravo zahtevkov za financiranje izvajanja javne službe informiranja⁷⁰ (v nadaljevanju: pravila za pripravo zahtevkov 2025) določila⁷¹, da STA načrtuje višino nadomestila tako, da pripravi oceno višine zahtevka za nadomestilo za naslednji 2 leti, dokončna višina nadomestila za naslednje leto pa se izračuna v poslovnem načrtu za naslednje leto. V pravilih za pripravo zahtevkov 2025⁷² je še določeno, da mora zahtevek vsebovati tudi ocene o minimalnem številu (obsegu) storitev javne službe informiranja, potrebnega števila zaposlenih in zunanjih izvajalcev. Pravila za pripravo zahtevkov 2025 določajo⁷³, da če STA v poslovnem načrtu za naslednje leto ugotovi, da je bila ocenjena vrednost nadomestila prenizka, naslovi na vlado zaprosilo za povišanje sredstev nadomestila. V skladu s pravili za pripravo zahtevkov 2025⁷⁴ se mesečni zahtevek za nadomestilo pripravi v višini 1/12 pogodbenega zneska. V pravilih za pripravo zahtevkov 2025 je določeno še, da je STA dolžna vsake 3 mesece pooblaščenemu predstavniku ustanovitelja predložiti poročilo o izvajanju javne službe informiranja in namenski porabi proračunskih sredstev. Določena je tudi vsebina poročila, prav tako pa tudi, da mora STA po koncu leta pripraviti izračun dokončne višine primerne nadomestila in v primeru prekomernega financiranja preveč nakazana sredstva vrniti ustanovitelju ali odšteti od zneska nadomestila za naslednje obdobje.

2.2.5.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

STA je v pravilih za pripravo zahtevkov 2025 uredila postopek priprave dvoletnega oziroma letnega zahtevka za nadomestilo na način, da izračuna neto stroške javne službe informiranja na podlagi postopka, določenega v pravilih ločenega evidentiranja 2024. Prav tako je tudi določila način poročanja o porabi proračunskih sredstev in način vračila morebitnih preveč nakazanih sredstev. Vendar pa STA v dokumentih, ki jih je pripravila, ni natančno opredelila dejavnosti, ki sodijo v izvajanje javne službe, niti ni dovolj jasno razmejila teh dejavnosti od dejavnosti, ki jih je opredelila

⁷⁰ Nadzorni svet STA je pravila za pripravo zahtevkov 2025 sprejel na svoji 8. redni seji dne 10. 3. 2025.

⁷¹ 4. člen pravil za pripravo zahtevkov 2025.

⁷² 6. člen pravil za pripravo zahtevkov 2025.

⁷³ 8. člen pravil za pripravo zahtevkov 2025.

⁷⁴ 12. člen pravil za pripravo zahtevkov 2025.

kot tržne oziroma čiste tržne. Ker javna služba informiranja in prihodki iz opravljanja javne službe niso natančno določeni niti v ZSTAgen niti v internih aktih STA, opozarjamo na tveganje, da tudi neto stroški ne bodo pregledno izračunani, posledično pa letni zahtevki za nadomestilo za izvajanje javne službe informiranja ne bodo ustrezno in pregledno pripravljeni in ne bodo temeljili na dejanskih (evidentiranih) stroških, odhodkih in prihodkih, ki se nanašajo izključno na opravljene storitve javne službe informiranja.

3. Mnenje o izkazanih popravljalnih ukrepih

Pregledali smo odzivni poročili, ki sta ju na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o izvajanju javne službe STA izdelali Ministrstvo za kulturo in Slovenska tiskovna agencija d.o.o., Ljubljana.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

3.1 Mnenje o izkazanih popravljalnih ukrepih Ministrstva za kulturo

Ocenili smo, da je odzivno poročilo in njegova dopolnitev, ki ju je s podpisom in pečatom potrdila dr. Asta Vrečko, ministrica za kulturo, verodostojno.

Ocenjujemo, da je popravljalni ukrep, ki ga je sprejelo Ministrstvo za kulturo, opisan v točki 2.1.1.2, **delno zadovoljiv**.

Izkazani popravljalni ukrep Ministrstva za kulturo, opisan v točki 2.1.2.2, ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

3.2 Mnenje o izkazanih popravljalnih ukrepih Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana

Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila, njegovo dopolnitev pa elektronsko podpisala Mojca Prelesnik, direktorica STA, verodostojno.

Ocenjujemo, da sta popravljalna ukrepa, ki ju je sprejela STA, opisana v točkah 2.2.1.2 in 2.2.2.2, **delno zadovoljiva**.

Izkazani popravljalni ukrep STA, opisan v točki 2.2.3.2, ocenjujemo kot **nezadovoljiv**.

Izkazana popravljalna ukrepa STA, opisana v točkah 2.2.4.2 in 2.2.5.2, ocenjujemo kot **zadovoljiva**.

4. Ovrednotenje delno zadovoljivo in nezadovoljivo odpravljenih nesmotrnosti

4.1 Ovrednotenje delno zadovoljivo odpravljenih nesmotrnosti Ministrstva za kulturo

Nesmotrnosti, opisane v točki 2.1.1.1, za katere Ministrstvo za kulturo ni v celoti izkazalo zadovoljivega popravljalnega ukrepa, se nanašajo na:

- pripravo predloga sprememb Zakona o Slovenski tiskovni agenciji oziroma predloga drugega predpisa, ki vsebuje natančno opredeljene cilje in namen predpisa ter presojo posledic predpisa, hkrati pa vsebuje natančno opredeljeno javno službo informiranja in njeno financiranje, kot to zahtevajo evropska pravila za državne pomoči, pri čemer naj bi predlog predpisa vseboval:
 - metodologijo za razmejevanje javne službe in tržne dejavnosti;
 - metodologijo za izračun letnega zneska nadomestila, ki ga prejme STA za opravljanje javne službe informiranja in je ključni element za načrtovanje potrebnih proračunskih sredstev;
 - postopek načrtovanja vsebine in okvirnega obsega javne službe informiranja ter potrebnih proračunskih sredstev za njeno opravljanje;
 - obvezne elemente strateških dokumentov načrtovanja javne službe informiranja (kot na primer vsebinske zasnove) in izvedbenih dokumentov (kot na primer letnih poslovnih načrtov), in sicer vsaj način opredelitve načrtovane vsebine in obsega izvajanja javne službe informiranja;
 - natančno določitev pristojnosti deležnikov pri načrtovanju, izvajanju, financiranju in nadzoru nad izvajanjem javne službe informiranja, in sicer vsaj pristojnosti izvajalca in financerja javne službe informiranja ter upravljavca morebitne državne pomoči;
 - pogoje, merila in kriterije, na podlagi katerih nadzorni svet STA presodi in potrdi ustreznost predloga letnega poslovnega načrta za izvajanje javne službe informiranja;
 - postopek nadzora nad ustreznostjo sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti in določitve pristojnih deležnikov, ki naj ga izvajajo pri presoji objektivnosti sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti.

Nesmotrnosti, ki niso bile v celoti zadovoljivo odpravljene, po naravi in kontekstu ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.

4.2 Ovrednotenje nezadovoljivo in delno zadovoljivo odpravljenih nesmotrnosti Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana

Nesmotrnosti, opisane v točkah 2.2.1.1 in 2.2.2.1, za katere STA ni v celoti izkazala zadovoljivih popravljalnih ukrepov, se nanašajo na:

- pripravo notranjega akta o sodilih za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti, ki sledi Zakonu o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti in evropskim pravilom za državne pomoči;
- pripravo notranjega akta, ki natančno ureja revizijo oziroma nadzor nad ustreznostjo (objektivnostjo) sodil za razmejevanje javne službe informiranja in tržne dejavnosti, ki naj sledi Zakonu o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti in evropskim pravilom za državne pomoči v delu, ki določajo revizijo/nadzor nad ustreznostjo takih sodil.

Nesmotrnost, opisana v točki 2.2.3.1, za katero STA ni izkazala zadovoljivega popravljalnega ukrepa, se nanaša na:

- spremembo akta o ustanovitvi STA oziroma drugega predpisa, v katerem naj bi natančno določila storitve priprave in objave fotografij ter avdio posnetkov na način, da bo jasna ločnica med storitvami javne službe in tržne dejavnosti, v skladu z veljavnim pooblastitvenim aktom.

Nesmotrnosti, ki niso bile v celoti zadovoljivo odpravljene, po naravi in kontekstu ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.

5. Sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja

5.1 Sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja Ministrstva za kulturo

Ministrstvo za kulturo je v odzivnem poročilu izkazalo delno zadovoljiv ukrep za odpravo nesmotnosti, opisanih v točki 2.1.1.1.

S tem je Ministrstvo za kulturo v skladu z določbami petega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču⁷⁵ in prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije⁷⁶ kršilo obveznost dobrega poslovanja.

5.2 Sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana

Slovenska tiskovna agencija je v odzivnem poročilu izkazala delno zadovoljiva ukrepa za odpravo nesmotnosti, opisanih v točkah 2.2.1.1, 2.2.2.1, ter nezadovoljiv ukrep za odpravo nesmotnosti, opisane v točki 2.2.3.1.

S tem je STA v skladu z določbami petega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču in prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije kršila obveznost dobrega poslovanja.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Ministrstvu za kulturo, elektronsko;
2. Slovenski tiskovni agenciji d.o.o., Ljubljana, elektronsko;
3. Državnemu zboru Republike Slovenije, elektronsko.

⁷⁵ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

⁷⁶ Uradni list RS, št. 91/01.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si